

Indikátor dôvery v obchode

1 Kontakt	
1.1 Organizácia	Štatistický úrad Slovenskej republiky
1.2 Adresa	Miletičova 3, 824 67 Bratislava
1.3 Kontaktná osoba	Peter Simonides
1.4 Odbor	Odbor štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb
1.5 Telefón	+421 2 50236 730
1.6 E-mail	info@statistics.sk
2 Aktualizácia metaúdajov	
2.1 Dátum poslednej zmeny	20.04.2023
3 Popis štatistiky	
3.1 Popis údajov	
<p>Štatistické zisťovanie je zamerané na zhodnotenie súčasnej situácie a určenie ďalšieho predpokladaného vývoja hlavných ekonomických ukazovateľov v obchodoch a svojim charakterom patria do skupiny kvalitatívnych zisťovaní. Indikátor dôvery v obchode je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld súčasnej a očakávanej ekonomickej situácie, a stavu zásob tovarov (s opačným znamienkom).</p>	
3.2 Klasifikačný systém	
Indikátor dôvery v obchode je podľa Štatistickej klasifikácie ekonomických činností (SK NACE Rev. 2.)	
3.3 Pokrytie štatistických oblastí a okruhov	
Obchod Podniky s hlavnou činnosťou v divíziách 45, 47 (SK NACE Rev.2.) Zahrnuté veľkostné triedy <ul style="list-style-type: none">podniky s 10 a viac zamestnancami registrované v obchodnom registri	
3.4 Štatistické pojmy a definície	
Indikátor dôvery v obchode je kompozitný ukazovateľ, vypočítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sáld úrovne celkového dopytu a očakávanej zamestnanosti. V dotazníku od januára do mája sa dopytujeme na tieto činnosti: <ol style="list-style-type: none">Vývoj podnikateľských aktivít	

2. Zásoby tovarov
3. Očakávané požiadavky na dodávateľov
4. Očakávané podnikateľské aktivity
5. Očakávaný počet zamestnancov
6. Očakávané ceny tovarov
7. Očakávané tržby
8. Faktory obmedzujúce rast podnikateľských aktivít

Zmena od júna do decembra sa dopytujeme na tieto činnosti:

1. Vývoj podnikateľských aktivít
2. Zásoby tovarov
3. Očakávané požiadavky na dodávateľov
4. Očakávané podnikateľské aktivity
5. Očakávaný počet zamestnancov
6. Očakávané ceny tovarov

3.5 Štatistická jednotka

Spravodajskou jednotkou je podnik.

3.6 Cieľová populácia

Cieľová populácia

- podniky s 10 a viac zamestnancami registrované v obchodnom registri

3.7 Geografické pokrytie

Štatistika Konjunkturálneho prieskumu v obchode sa vzťahuje na všetky regióny Slovenskej republiky.

3.8 Časové pokrytie

Konjunkturálny prieskum v obchode je od roku 1997 plne harmonizovaný s požiadavkami Európskej komisie v oblasti metodiky, spôsobu zabezpečovania ako aj realizácie výpočtov kompozitných ukazovateľov.

3.9 Bázické obdobie

Bázické obdobie nie je relevantné pre odosielanie absolútnych hodnôt.

4 Merná jednotka

Zverejnené údaje za indikátor dôvery v obchode má podobu tzv. konjunkturálneho salda.

5 Referenčné obdobie

6 Inštitucionálny mandát

6.1 Právne akty a iné dohody

Informácie o štatistike Konjunkturálneho prieskumu v obchode zbiera v štatistickom zisťovaní OPU 1-12 nezaradeného do Programu štátnych štatistických zisťovaní, vydaného na trojročné obdobie v Zbierke zákonov SR. Spravodajská povinnosť predkladať štatistické výkazy subjektom vyplýva zo zákona č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov (§ 18 ods. 3) a nie je možné ju odmietnuť (§ 18 ods. 8). Štatistický úrad Slovenskej republiky zodpovedá za ochranu získaných dôverných údajov a garantuje ich použitie výlučne na štatistické účely.

6.2 Spoločné využívanie údajov

7 Štatistická dôvernosť

7.1 Politika štatistickej dôvernosti

Ochrana štatistickej dôvernosti (ochrana dôverných štatistických údajov) je systém vzájomne prepojených opatrení v oblasti legislatívnej, metodickej, organizačnej, technickej, bezpečnostnej a personálnej, zabraňujúcich úniku dôverných štatistických údajov alebo predčasnému zverejneniu štatistických informácií. Orgány vykonávajúce štátnu štatistiku sú povinné zaistiť ochranu dôverných štatistických údajov pred zneužitím spôsobom stanoveným v § 25a a § 29 a 30 zákona č.540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení neskorších predpisov. Zásady aplikácie ochrany dôverných štatistických údajov sú k dispozícii na webovej stránke Štatistického úradu SR na adrese: [Politika štatistickej dôvernosti](#)

7.2 Zaobchádzanie s údajmi

Štatistický úrad SR pri zabezpečovaní ochrany dôverných štatistických údajov v tabuľkách s agregovanými údajmi uplatňuje vo všetkých prípadoch pravidlo minimálnej frekvencie pre $n = 3$, t.j. agregovaný údaj za menej ako 3 podniky nie je zverejnený. Okrem toho úrad uplatňuje pre štatistické výsledky v tabuľkách s agregovanými údajmi i ďalšie pravidlá, a to najmä v prípadoch, kde to vyžaduje samostatný predpis. Úrad pri zabezpečovaní ochrany dôverných štatistických údajov vo frekvenčných tabuľkách uplatňuje pravidlá ochrany tak, aby nebolo možné odhaliť dôverné štatistické údaje o jednotlivcovi alebo skupine jednotlivcov so spoločnými vlastnosťami, ktorí sú súčasťou tabuľky.

8 Politika zverejňovania

8.1 Kalendár prvého zverejnenia

Údaje sa zverejňujú v súlade s kalendárom prvého zverejnenia, ktorý je verejne dostupný na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky.

8.2 Prístup ku kalendáru prvého zverejnenia

Kalendár prvého zverejnenia je verejne dostupný na internetovej stránke úradu:
Kalendár prvého zverejnenia

8.3 Prístup používateľov k štatistickým informáciám

9 Periodicita zverejňovania

10 Dostupnosť a zrozumiteľnosť

10.1 Tlačové správy

Verejnosť je každý mesiac informovaná o zverejnení výsledkov konjunkturálnych prieskumov prostredníctvom informatívnych správ na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky. [Informatívne správy](#)

10.2 Publikácie

Podrobnejšie a analyticky spracované výsledky konjunkturálnych prieskumov sú uverejnené mesačne do júna, v podobe publikácie. Konjunkturálne prieskumy, ktorú je možné stiahnuť v elektronickej podobe na webovom portáli Štatistického úradu Slovenskej republiky na adrese <https://slovak.statistics.sk/wps/portal/ext/products/publikacie>

Výsledky z konjunkturálnych prieskumov sú uvádzané v databáze v DATAcube Štatistického úradu Slovenskej republiky: <https://datacube.statistics.sk/>

Výsledky konjunkturálneho prieskumu v obchode sú zasielané v elektronickej forme respondentom.

10.3 On-line databázy

Zverejnené údaje za prieskum Konjunkturálny prieskum v obchode možno nájsť v databázach DATAcube Štatistického úradu Slovenskej republiky. Webová adresa databázy

10.4 Prístup k mikroúdajom

10.5 Iné

Európska komisia zverejňuje vlastné výstupy z konjunkturálneho prieskumu v obchode na svojich webových portáloch.

10.6 Dokumentácia o metodike

Východzia metodická príručka Európskej komisie ku konjunkturálnym a spotrebiteľským prieskumom je k dispozícii na webovom portáli Európskej komisie na adrese:

https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-forecast-and-surveys/business-and-consumer-surveys/methodology-business-and-consumer-surveys/methodological-guidelines-and-other-documents_en

10.7 Dokumentácia o kvalite

Za účelom systematickej tvorby štatistických údajov boli vypracované samostatné technické projekty štatistických zisťovaní a interné metodické pokyny Štatistického úradu Slovenskej republiky ako

Metodický pokyn Indikátory kvality štatistických výstupov a štatistických procesov a Metodický pokyn pre aplikovanie matematicko-štatistických metód pre štatistické zisťovanie.

11 Riadenie kvality

11.1 Zabezpečovanie kvality

Politika kvality je definovaná a verejne prístupná v dokumentoch Deklarácia kvality a Politika kvality. Základné princípy Štatistického úradu Slovenskej republiky zdôrazňujú orientáciu na zákazníka a zameranie sa na kvalitu produktov a služieb úradu. Tie sú prenesené do stratégie rozvoja Štatistického úradu Slovenskej republiky na dané obdobie vo vízii, poslaní a spoločne uznávaných hodnotách. Príručka kvality pokrýva všetky súčasti normy ISO 9001:2008. Existujú interné smernice týkajúce sa hodnotovných procesov podporené podpornými manažérskymi procesmi a podpornými zdrojovými procesmi. Kódex postupov pre európsku štatistiku je základným pilierom celého systému manažérstva kvality.

11.2 Hodnotenie kvality

V súčasnosti sú vypracované technické projekty za každé štatistické zisťovanie zahŕňajúce všetky nevyhnutné záležitosti spojené so vstupom údajov, kompletnosťou údajov a štatistickými kontrolami. Hodnotenie štatistických zisťovaní a metodické audity vrátane analýzy výsledkov a podávanie správ o výsledkoch sú integrované do existujúceho systému manažérstva kvality.

12 Relevantnosť

12.1 Potreby používateľov

Konzultácie s užívateľmi sú vyžadované zákonom o štátnej štatistike zdôrazňujúc spoluprácu s inými organizáciami (ministerstvá a štátne organizácie) počas prípravy Programu štátnych štatistických zisťovaní. V praxi fungujú konzultácie s užívateľmi na bilaterálnej báze a taktiež v rámci činností, ktoré sú pokryté akčným programom zameraným na zisťovanie očakávaní kľúčových užívateľov, podpory lepšej interpretácie a využitia štatistických produktov.

V súčasnosti kľúčovým používateľom výstupov prieskumu je Európska komisia, ktorá zastrešuje sieť obdobných prieskumov v jednotlivých členských štátoch EÚ a kandidátskych krajinách, kde slúžia ako podklad na analýzu národnej ekonomiky a spolu s údajmi ostatných členských štátov na analýzu ekonomického vývoja v celej Európskej únii a osobitne v eurozóne. Pre svoje analýzy ich využívajú aj analytici v štátnom a súkromnom sektore na Slovensku a v zahraničí.

12.2 Spokojnosť používateľov

Spokojnosť užívateľov je sledovaná prostredníctvom špeciálneho prieskumu vykonávaného pravidelne každé dva roky.

12.3 Úplnosť štatistických informácií

Údaje sú poskytované v plnej miere požadovanej rámcovou dohodou o partnerstve medzi Štatistickým úradom Slovenskej republiky a Európskou komisiou.

13 Presnosť a spoľahlivosť

13.1 Celková presnosť

Metodika zberu zdrojových údajov a výpočtu ukazovateľov je založená na obecných štatistických metodických pravidlách a odporúčaníach pre kvalitatívne prieskumy, čo zaručuje štandardnú vysokú presnosť ukazovateľov.

13.2 Výberové chyby

Výberové chyby sú monitorované v rámci spracovania.

13.3 Nevýberové chyby

Respondenti, ktorí nevyplnia štatistické zisťovanie do zadaného termínu, sú opätovne oslovení. V prípade nezaslania, je ich odpoveď raz imputovaná na základe odpovede z predošlého mesiaca. Priemerná návratnosť býva 80%.

14 Včasnosť a dochvilnosť

14.1 Včasnosť

Prieskumy sa uskutočňujú v priebehu prvých dvoch až troch týždňov referenčného mesiaca a ich výsledky su uverejňované posledný týždeň referenčného mesiaca.

14.2 Dochvilnosť

Nové údaje sa zverejňujú v súlade s kalendárom prvého zverejnenia.

15 Porovnateľnosť a koherentnosť

15.1 Geografická porovnateľnosť

Zverejnené údaje sú výsledkom prieskumu v rámci spoločného harmonizovaného programu EÚ konjunkturálnych a spotrebiteľských prieskumov, ktorý zaisťuje, že údaje za Slovenskú republiku sú do veľkej miery porovnateľné so zodpovedajúcimi údajmi za ostatné členské a kandidátske krajiny EÚ. Každá krajina však za účelom čo najefektívnejšieho využitia dostupných údajov môže používať čiastočne odlišnú metódu zberu údajov.

15.2 Porovnateľnosť v čase

15.3 Prierezová koherentnosť

-

15.4 Vnútoraná koherentnosť

Nevyskytujú sa žiadne odchýlky, štatistické výsledky sú vnútorne konzistentné.

16 Náklady a záťaž respondentov

Pri dizajne prieskumov a ich zmenách sa prihliada na možnú záťaž respondentov a celkové náklady.

17 Revízia údajov

17.1 Politika revízií

Revidujú sa odpovede za predchádzajúci mesiac. Revízie sú vykonávané transparentne a v súlade s interným rozhodnutím, ktorým sa vydáva politika revízií Štatistického úradu Slovenskej republiky. Rovnaká politika revízií je aplikovaná na údaje zverejňované na národnej úrovni ako aj údaje odosielané Európskej komisii. V súlade s politikou revízií sú pri revízii uvedené aj jej dôvody a charakter. Politika revízií a Kalendár revízií Štatistického úradu Slovenskej republiky sú prístupné na webovom portáli úradu. [Politika a kalendár revízií](#)

17.2 Revízia údajov v praxi

Zverejnené údaje môžu byť revidované v dôsledku sezónnej úpravy časových radov alebo dostupnosti nových, presnejších alebo opravených zdrojových údajov.

18 Štatistické spracovanie

18.1 Zdrojové údaje

Výberové zisťovanie, veľkosť vzorky 501 štatistických jednotiek (EV OBCH 1 — 12).

18.2 Periodicita zberu údajov

Prieskum sa vykonáva mesačne.

18.3 Zber údajov

Celý proces organizuje oddelenie štatistiky stavebníctva, obchodu a služieb.

18.4 Validácia údajov

V priebehu zberu sa vykonáva automatizovaná vstupná, úplnostná a štatistická kontrola údajov.

18.5 Spôsob spracovania údajov

Z mikroúdajov sa vypočítajú percentuálne podiely jednotlivých variant odpovedí a následne konjunkturálne saldá za jednotlivé otázky a z nich jednotlivé indikátory. Konjunkturálne saldá za jednotlivé otázky sú v zásade počítané ako rozdiely medzi percentuálnymi podielmi kladných a záporných odpovedí.

Indikátor dôvery v obchode je kompozitný ukazovateľ počítaný ako aritmetický priemer konjunkturálnych sald dopytu a očakávanej zamestnanosti.

18.6 Úprava údajov

Zverejnené časové rady sú sezónne upravené metódou Dainties.

19 Poznámka